

**ŽEMĖS IR MAISTO ŪKIO BŪKLĖS
2008 METŲ SAUSIO–RUGSĖJO MĖN. APŽVALGA**

Žemės ūkio produktų gamyba, supirkimas, kainos

Išankstiniais Statistikos departamento duomenimis 2008 m. sausio–rugsėjo mėn., lyginant su 2007 m. tuo pačiu laikotarpiu, pieno primelžta 1 proc. daugiau, gyvulių ir paukščių (gyvuoju svoriu) paskersta 8 proc. mažiau, kiaušinių surinkta 0,7 proc. mažiau.

**Žemės ūkio produktų gamyba ir supirkimas visuose ūkiuose
sausio–rugsėjo mėn., tūkst. t**

	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2008 m. lyginant su 2007 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), %
G a m y b a				
Paskersta gyvulių ir paukščių (gyvuoju svoriu)	232	250	231	-8,0
Primelžta pieno	1624	1729	1746	1,0
Surinkta kiaušinių, mln. vnt.	717	707	702	-0,7
S u p i r k i m a s				
Grūdai	722,2	1151,2	1665,1	45
Bulvės	7,9	6,8	28,0	4,1 k.
Daržovės	22,3	20,5	41,9	2,0 k.
Vaisiai	44,5	42,3	22,4	-47
Gyvuliai ir paukščiai gyvuoju svoriu	185,9	202,5	181,7	-10
skerdenos svoriu	121,0	128,8	116,4	-10
Natūralus pienas	975,6	1041,4	1061,1	2
Kiaušiniai, mln. vnt.	366,7	364,8	319,5	-12

Šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 2008.

2008 m. sausio–rugsėjo mėn., lyginant su 2007 m. tuo pačiu laikotarpiu, supirkta grūdų – 45 proc., bulvių – 4,1 k., daržovių – 2 k., pieno – 2 proc. daugiau. Gyvulių ir paukščių supirkta 10 proc., kiaušinių – 12 proc. mažiau.

Žemės ūkio produktų supirkimo kainos 2008 m. rugsėjo mėn., lyginant su 2007 m. rugsėjo mėn., sumažėjo 5,6 proc. dėl augalininkystės produktų supirkimo kainų sumažėjimo (-13,7 proc.). Gyvulių ir gyvulininkystės produktų kainos padidėjo 7,4 proc.

Statistikos departamento duomenimis 2008 m. rugsėjo mėn., lyginant su 2007 m. rugsėjo mėn., žemės ūkyje išigytų materialinių techninių išteklių kainos padidėjo 8,4 proc., iš jų mineralinių trąšų kainos – 2,2 k., naftos produktų – 27,7 proc., kombinuotųjų pašarų – 26,8 proc., elektros energijos – 19 proc. Atpigo: statybinės medžiagos – 15,1 proc., cheminės augalų apsaugos priemonės – 5 proc., pašarai – 15,1 proc.

Užsienio prekyba žemės ūkio ir maisto produktais

Išankstiniais Statistikos departamento duomenimis 2008 m. sausio–rugsėjo mėn. Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų užsienio prekybos apyvarta sudarė 12,1 mlrd. Lt. Eksporto vertė išaugo 20,9 proc., teigiamas prekybos balansas siekė 696,7 mln. Lt.

Didžiausias lyginamasis svoris eksporto struktūroje tradiciškai tenka pienui ir pieno produktams (16 proc.).

Lietuvos užsienio prekyba žemės ūkio ir maisto produktais, mln. Lt

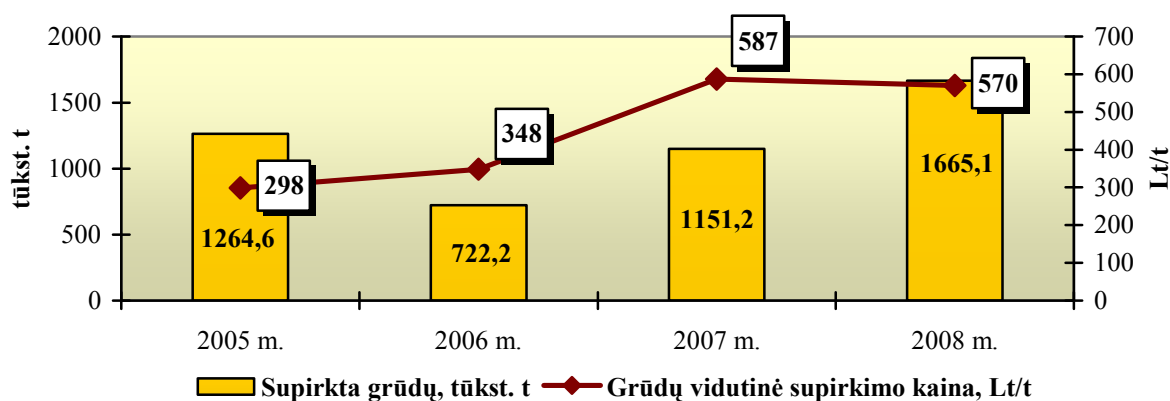
Rodikliai	2007 m. sausis–rugsėjis	2008 m. sausis–rugsėjis	2008 m. lyginant su 2007 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), %
Eksportas	5 281,7	6 385,5	20,9
Importas	4 422,1	5 688,8	28,6
Balansas	859,6	696,7	-19
Apyvarta	9 703,9	12 074,3	24,4

Šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 2008.

Grūdų sektorius

Statistikos departamento duomenimis 2008 m. per 9 mėnesius iš šalies augintojų supirkta 1,67 mln. t įvairių rūšių grūdų arba 45 proc. daugiau lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. Vidutinė supirkimo kaina sausio–rugsėjo mėn. sudarė 570 Lt/t ir, lyginant su praėjusiais metais (587 Lt/t), sumažėjo 3 proc. Supirkimo kainų mažėjimą nulėmė iš esmės ženklus pasiūlos padidėjimas.

Grūdų supirkimas ir supirkimo kainos sausio–rugsėjo mėn.

Šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 2008.

Per š. m. 9 mėnesius į kitas šalis išvežta 882,3 tūkst. t Lietuvoje išaugintų grūdų. Tradiciškai iš šalies daugiausiai išvežama kviečių – 679,3 tūkst. t (77 proc. nuo bendro kiekio). Lyginant su 2007 m. grūdų eksportas padidėjo 2,3 karto, o eksporto šalys – Afrikos valstybės, Baltarusija, kitos Europos Bendrijos šalys.

Grūdų eksporto–importo balansas yra teigiamas. Per š. m. 9 mėnesius į šalį įvežta 270 tūkst. t grūdų arba beveik 2 kartus daugiau lyginant su praėjusiais metais. Didžiausią įvežtų grūdų dalį – 147,5 tūkst. t arba 54,6 proc. sudarė kukurūzai, kurių Lietuvoje išauginama nepakankamai.

Nepaisant to, kad pagal 2008 m. birželio 26 d. Komisijos (EB) reglamentą 608/2008 paprastiesiems kviečiams, rugiams, miežiams, kukurūzams, grikiams ir soroms 2008–2009 prekybos metais (nuo einamųjų metų liepos iki kitų metų birželio) buvo nebetaikomi importo muitai, 2008 m. per 9 mėnesius įvežta tik 122,5 tūkst. t Lietuvoje auginamų grūdų (kviečių, miežių, rugių ir kvietrugių).

Žemdirbiai, siekdami apsaugoti šalies rinką nuo grūdų importo iš trečiųjų šalių, reikalavo, kad vėl būtų grįžtama prie importo muitų taikymo. Todėl, atsižvelgdama į grūdų rinkoje susiklosčiusią situaciją (grūdų rinkos kainų nuosmukį), ES Komisija 2008 m. spalio 22 d. priėmė reglamentą (EB) Nr. 1039/2008 „Dėl tam tikrų rūšių grūdams, importuojamiems 2008–2009 prekybos metais, taikomų muitų atnaujinimo“, t. y. importui iš trečiųjų šalių taikomi maito mokesčiai. Pvz. paprastiesiems kviečiams (išskyrus aukštos kokybės) maito mokestis 95 EUR/t, miežiams – 93 EUR/t, avižoms – 89 EUR/t.

Kadangi išlieka supirkimo kainų mažėjimo tendencija, grūdų augintojai kelia grūdų rinkos reguliavimo priemonės – intervencinio pirkimo, pirmiausia intervencinės kainos padidinimo – klausimą (iki 160 EUR/t). Šiuo metu intervencinė kaina – 101,31 EUR/t.

VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra grūdų (kviečių ir miežių) intervenciniam pirkimui, kaip tai numatyta ES Tarybos reglamente, t. y. nuo einamųjų metų lapkričio 1 d., yra pasirengusi.

Intervencinės pirkimo kainos padidinimas yra ES Tarybos kompetencija.

Vaisių ir daržovių sektorius

Išankstiniais duomenimis 2008 m. daržovėmis buvo užsėta 14,2 tūkst. ha, tai šiek tiek mažiau negu 2007 m. Laukiamas bendras daržovių derlius – 260 tūkst. t, tai irgi nedaug mažesnis nei praėjusiais metais.

Lietuvoje išaugintomis daržovėmis gyventojų poreikiai metų bėgyje tenkinami netolygiai. Daržovių auginimas sutelktas stambiuose specializuotuose ūkininkų ūkiuose. Pagal šių metų pasėlių deklaravimo duomenis, minėtuose ūkiuose auginama 3,9 tūkst. ha daržovių, tai sudaro šiek tiek daugiau nei ketvirtadalį auginamo šalyje daržovių ploto.

Daržovių supirkimas 2007 m. per 9 mėn. siekė 42 tūkst. t arba supirkta du kartus daugiau nei 2007 metų tuo pačiu laikotarpiu.

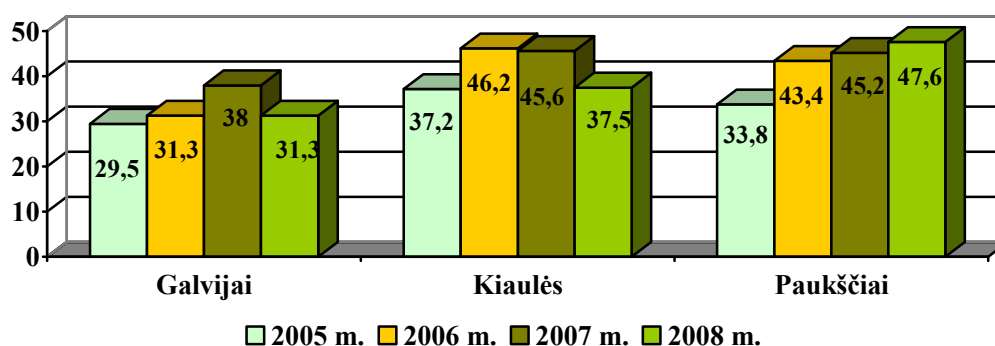
Sodai ir uogynai 2008 m. auginami 28 tūkst. ha plote. Specializuotuose sodininkystės bendrovių bei ūkininkų ūkiuose, pagal šių metų pasėlių deklaravimo duomenis, sodai ir uogynai augo 12,8 tūkst. ha plote. Preliminariais duomenimis vaisių bei uogų derlius 2008 m. sieks apie 100 tūkst. t. Kol kas specializuotuose bendrovių ir ūkininkų sodininkystės ūkiuose išauginama tik nedidelė dalis (12–15 tūkst. t) desertinių obuolių, kurie tinka ilgam saugojimui ir realizuojami žiemos laikotarpiu (tai sudaro trečdalį vidaus rinkos poreikio). Tačiau daugėja stambesnių specializuotų ūkininkų ūkių, kuriuose veisiamų sodų ir uogynų plotai užima nuo 10 iki 40 ir daugiau ha.

2008 m. per devynis mėn. buvo supirkta 22,4 tūkst. t vaisių arba perpus mažiau, negu 2007 m. tuo pačiu laikotarpiu.

Mėsos sektorius

Statistikos departamento duomenimis 2008 m. per tris ketvirčius Lietuvoje įmonių supirktas ir paskerstas galvijų, kiaulių ir paukščių kiekis skerdenos svoriu buvo 116,4 tūkst. t (gyvuoju sv. – 181,7 tūkst. t), arba 9,6 proc. mažiau nei 2007 m. tuo pat laikotarpiu, kai buvo supirkta 128,8 tūkst. t. Šiomet galvijų skerdenos svoriu supirkta 31,3 tūkst. t arba 17 proc. mažiau nei pernai. Kiaulių supirkta – 37,5 tūkst. t arba 18 proc. mažiau, o paukščių – 47,6 tūkst. t, tai 5 proc. daugiau.

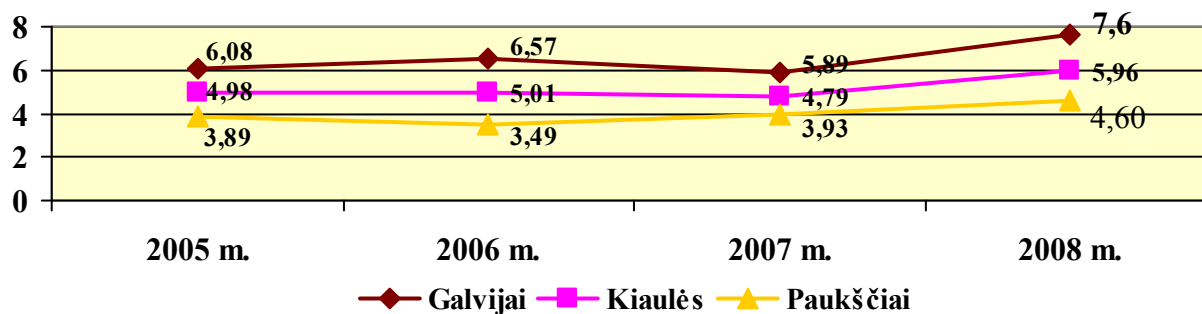
Supirkta ir paskersta gyvulių ir paukščių pagal rūšis
sausio–rugsėjo mėn., tūkst. t skerdenos sv.

Šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 2008.

Galvijų supirkimo kainos Lietuvoje šių metų sausio–rugsėjo mėn. buvo 29 proc. didesnės nei praėjusiais metais tuo pat laikotarpiu, t. y. 7,6 Lt už skerdenos kg (2007 m. – 5,89 Lt/kg), ir sudarė 74 proc. vidutinės ES kainos, o praėjusių metų tuo laikotarpiu galvijų kaina Lietuvoje tesudarė 63 proc. vidutinės europinės. Kiaulių supirkimo vidutinė kaina sausio–rugsėjo mėn., lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, taip pat ženkliai pakilo (25 proc.) ir buvo 5,96 Lt už skerdenos kg (2007 m. – 4,79 Lt/kg). Ji sudarė 109 proc. vidutinės ES kainos. Paukščių skerdenėlių kaina šiemet, lyginant su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, išaugo 17 proc. ir buvo 4,6 Lt už kg (2007 m. – 3,93 Lt/kg). Tai sudarė 90 proc. vidutinės Europos Sąjungos šalių kainos.

Gyvulių ir paukščių vidutinės supirkimo kainos sausio–rugsėjo mėn., Lt/kg
skerdenos sv.

Šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 2008.

Remiantis Gyvulių registro duomenimis per tris šių metų ketvirčius Lietuva eksportavo 110,6 tūkst. veršelių, t. y. 11 proc. mažiau nei pernai tuo pat laikotarpiu, kai buvo eksportuota 124,1 tūkst. veršelių.

Paskutiniaisiais mėnesiais lietuviškų kiaulių nuperkama ypač nedaug. Nors Lietuvoje kiauliena, skaičiuojant skerdenos svoriu, sąlyginai yra brangi (supirkimo kaina 2008 m. spalio viduryje buvo 14 proc. didesnė negu ES vidutinė kiaulienos supirkimo kaina), tačiau ji netenkina šalies kiaulių augintojų, todėl daug gyvų kiaulių eksportuojama į Rusiją. 2008 m. per aštuonis mėn., lyginant su praėjusių metų tuo pat laikotarpiu, kiaulių išvežimas padidėjo 36 proc. (išvežta 269 tūkst.), iš jų kiaulių, sveriančių daugiau nei 50 kg, eksportas padidėjo 78 proc. (išvežta 207 tūkst.). Rinka reguliuoja žaliavos pasiūlą ir paklausą, todėl kiaulių augintojai eksportuoja kiaules ten, kur mokama aukštesnė kaina.

Perdirbėjai, esant brangiai vietinei žaliavai, priversti importuoti vis didesnius kiekius pigesnės kiaulienos iš kaimyninių šalių. 2008 m. per aštuonis mėn. importuota 46,7 tūkst. t kiaulienos arba 56 proc. daugiau negu 2007 m. per tą patį laikotarpį.

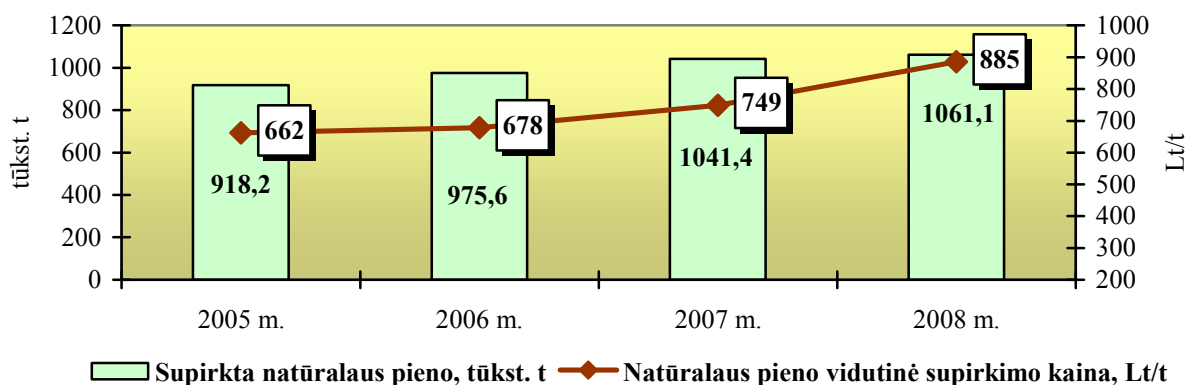
2008 m. per tris ketvirčius buvo suklasifikuota 143 tūkst. galvijų skerdenų, t. y. 3 proc. mažiau nei 2007 m. Kiaulių skerdenų suklasifikuota daugiau kaip 325 tūkst. – 33 proc. mažiau nei pernai tuo pat laikotarpiu.

Pieno sektorius

Pieno supirkimas ir supirkimo kainos. Per 2008 m. sausį–rugsėį supirkta 1061,1 tūkst. t natūralaus pieno arba 1,9 proc. daugiau, lyginant su 2007 m. atitinkamu laikotarpiu.

Vidutinė pieno supirkimo kaina sausį–rugsėį siekė 885 Lt/t ir buvo 18 proc. didesnė už 2007 m. to laikotarpio vidutinę natūralaus pieno kainą (749 Lt/t). Nuo 2008 m. pradžios pastebima pieno supirkimo kainos mažėjimo tendencija.

Pieno supirkimas ir natūralaus pieno supirkimo kaina sausio–rugsėjo mėn.

Šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 2008.

Žaliavinio pieno importas. Per š. m. sausį–rugsėį perdirbti importuota 151,1 tūkst. t pieno arba 52 proc. daugiau, lyginant su praėjusių metų sausiu–rugsėju. Importuoto pieno perdirbimas sudarė 12,5 proc. viso perdirbto pieno Lietuvoje.

Bendrosios nacionalinės pardavimo perdirbti pieno kvotos vykdymas. Per šešis (balandį–rugsėį) 2008–2009 kvotos metų mėnesius bendroji nacionalinė pieno pardavimo perdirbti kvota įvykdyta 48,3 proc. (praėjusiais metais atitinkamai – 48 proc.).

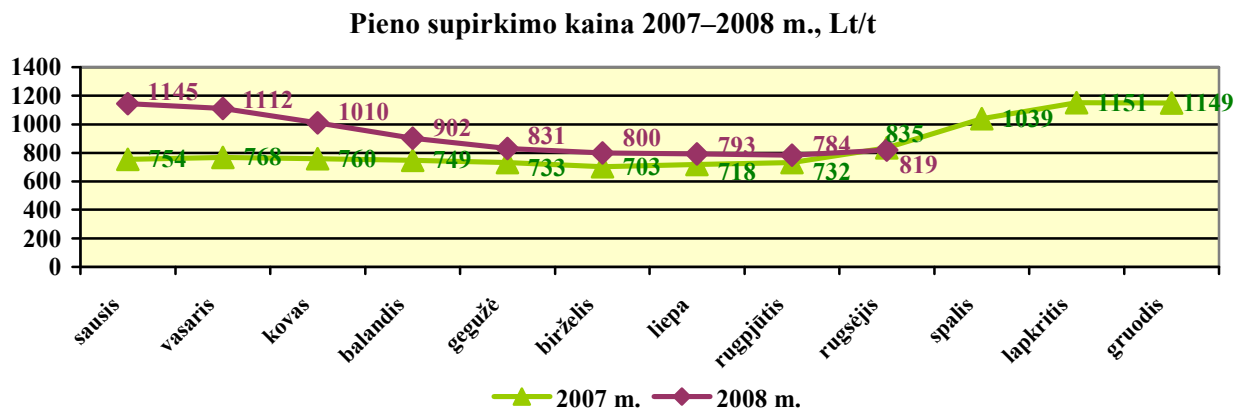
Pieno gaminių gamyba. 2008 m. sausį–rugsėį, lyginant su 2007 m. atitinkamu laikotarpiu, perdirbus 6,5 proc. daugiau žaliavos, išaugo ir daugelio pieno gaminių gamyba. Per minėtą laikotarpį padidėjo nenugriebto pieno miltų, pieno konservų, laktozės, sūrių gamyba. Mažiau nei 2007 m. sausio–rugsėjo mėn., 2008 m. pagaminta lieso pieno miltelių, pasukų miltelių, sviesto, jogurto su priedais, lydytų sūrių.

Pieno produktų pardavimai vidaus rinkoje ir eksportas. 2008 m. sausį–rugsėį parduota pieno produktų už 1752,6 mln. Lt arba 3,7 proc. daugiau, lyginant su 2007 metų atitinkamu laikotarpiu. Pardavimai vidaus rinkoje sudarė 47,3 proc. visų pardavimų, jie 2008 m. sausį–rugsėį išaugo 18 proc. (vertine išraiška).

2008 m. rugsėį vidaus rinkoje parduodamų pieno gaminių kainos buvo 2,4 proc., mažmeninės kainos – apie 9,5 proc. didesnės negu prieš metus. Tačiau pieno produktų parduodamų vidaus rinkoje, kainos nuo 2008 m. vasario nežymiai mažėja (nuo metų pradžios jos sumažėjo 3 proc.). Pieno produktų pardavimų apimtys 2008 m. sausį–rugsėį, lyginant su 2007 m. atitinkamu laikotarpiu, beveik nepakito: išaugo sūrių, sviesto, grietinėlės pardavimai, o sumažėjo laktozės, pieno gaminių su augaliniais riebalais pardavimai. Vidaus rinkoje parduodami beveik visi šalies pieninėse pagaminti švieži pieno produktai.

2008 m. sausį–rugsėį eksportuota pieno produktų už 922,9 mln. Lt, t. y. 7 proc. mažiau, lyginant su 2007 m. sausiu–rugsėju. 2008 metų sausį–rugsėį tęsėsi nuo 2007 m. pabaigos prasidėjęs pieno produktų eksporto kainų kritimas. Pieno produktų eksporto kainos rugsėį, lyginant su 2007 m. gruodžiu, sumažėjo 18,2 proc., lyginant su praėjusių metų rugsėju, – 10,8 proc. Visų eksportuojamų pieno gaminių eksporto kainos 2008 m. rugsėį buvo mažesnės negu praėjusiais metais, o laktozės, išrūgų miltelių, grietinėlės, pieno konservų kainos buvo lygios arba mažesnės negu 2006 metų atitinkamo laikotarpio kainos.

Kainų problemos. Po nežymaus pieno produktų eksporto kainų kilimo gegužės–liepos mėn., nuo rugpjūčio mėn. pasaulinės pieno produktų kainos vėl krenta. Spalį sviesto, LPM kaina ES rinkoje yra per 40 proc. mažesnė nei buvo pernai tuo pačiu metu. Sviesto kaina yra mažesnė negu buvo 2005–2006 m., o LPM kaina atitinka 2005 m. kainų lygį. Tik sūrių kainos dar laikosi aukštesniame lygyje, nors irgi pastebima mažėjimo tendencija. Pokyčiai pieno produktų rinkose įtakoja žalio pieno supirkimo kainų kitimą. Nuo metų pradžios pieno supirkimo kaina sumažėjo 29 proc. ir rugsėį buvo 2 proc. mažesnė negu 2007 m. rugsėį.

Šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 2008.

Sumažėjusios pieno supirkimo kainos stumia į nelengvą padėtį pieno gamintojus, nes pastaraisiais metais ženkliai auga žemės ūkio gamybos reikmėms išsigyjamų prekių kainos. 2008 m. III ketvirtį, lyginant su 2007 m. III ketvirčiu, išsigytų žemės ūkio gamybos reikmėms prekių kainos padidėjo 19,9 procento (naftos produktai pabrango 37,5 proc., mineralinės trąšos – 2 kartus, kombinuotieji pašarai galvijams – 43,3 proc.).

Siekiant bent iš dalies pagerinti situaciją pieno ūkiuose, 2008 m. mokamos maksimalios ES teisės aktų leidžiamos tiesioginės išmokos – 87 Lt už kvotinio pieno toną. Tiesioginių išmokų mokėjimui numatyta 121 mln. Lt.

Pieno ir pieno produktų rinkos ekspertų teigimu, situacija pieno rinkose išlieka neaiški ir sunkiai prognozuojama. Finansų krizė blogina prekybos sąlygas visame pasaulyje, mažėja visuminė prekių paklausa. Pasaulyje pieno gamyba auga, o eksporto paklausa išlieka vangė (pieno produktų pirkėjai yra linkę laukti dar didesnio kainų mažėjimo). Tačiau ekspertų nuomone, pieno ir pieno produktų rinkos situacija, nors ir produktų kainos mažėja, dar nėra kritinė.

Maisto produktų ir gėrimų gamyba

Statistikos departamento išankstiniais duomenimis 2008 m. sausio–rugsėjo mėn., lyginant su 2007 metų tuo pačiu laikotarpiu, paruoštų arba konservuotų produktų iš daržovių ir vaisių, majonezo, margarino, kviečių krakmolo, acto, putojančio vynuogių vyno, neskrudinto salyklo gamybos apimtys didėjo, kitų maisto produktų ir gėrimų pramonės šakų gamybos apimtys nežymiai mažėjo.

Paruoštų arba konservuotų produktų iš daržovių ir vaisių (be sulčių ir pomidorų padažų) per 2008 m. sausio–rugsėjo mėn. pagaminta 15,3 proc. daugiau nei per 2007 m. tą patį laikotarpį. Nekonzentruotų vaisių ir daržovių sulčių gamyba 2008 m. sausio–rugsėjo mėn. sumažėjo 7,5 proc.

Acto gamyba per 2008 m. sausio–rugsėjo mėn. padidėjo 36,5 proc. Gamybos padidėjimą sąlygojo išaugusi acto paklausa vidaus rinkoje, jo pardavimai padidėjo 27,9 proc.

2008 m. per 9 mėn., lyginant su 2007 m. 9 mėn., pagaminta mažiau beveik visų spiritinių gėrimų: brendžio – 20 proc., degtinės – 14 proc., likerių – 9 proc., kitų spiritinių gėrimų – 11 proc. Taip pat šių gėrimų mažiau realizuota Lietuvos rinkoje. Darytina išvada, kad tai lėmė nuo 2008 m. sausio 1 d. 20 proc. padidėjęs akcizo tarifas ir bendras ekonominės situacijos blogėjimas šalyje.

Denatūruoto etilo alkoholio gamyba padidėjo 64 proc. ir 99 proc. jo sunaudota biodegalų gamyboje.

Jau keletą metų didėja putojančio vyno gamyba. 2008 m. per 9 mėn., lyginant su 2007 m. 9 mėn., jo pagaminta 30 proc. daugiau, 5 proc. daugiau realizuota Lietuvoje, 5 proc. (nuo 10,7 iki 15,7 proc.) daugiau eksportuota.

Po eilę metų vis didėjančios fermentuotų gėrimų gamybos, 2008 m. per 9 mėn. jų pagaminta 19 proc. mažiau, iš jų net 23 proc. sumažėjo sidrų gamyba. Iš šių gėrimų grupės 15 proc. padidėjo tik putojančių fermentuotų gėrimų gamyba, tačiau jų gaminama nedaug.

Alaus pagaminta 1 proc. mažiau, tačiau jo realizuota 5 proc. daugiau, lyginant su 2007 m. 9 mėn. Pagaminta 14 proc. daugiau neskrudinto salyklo. Kadangi alaus gamyba 2008 m. per 9 mėn. nedidėjo, 48 proc. realizuoto salyklo eksportuota.

Pagaminta 7 proc. daugiau vandenių, į kuriuos nepridėta cukraus bei aromatinių medžiagų, jų daugiau realizuota 6 proc. Tačiau vandenių, į kuriuos pridėta cukraus bei aromatinių medžiagų, pagaminta 21 proc. mažiau.

2008 m. per 9 mėnesius Lietuvos cukraus gamintojai pardavė 81,4 tūkst. baltojo cukraus į Bendrąją rinką. Iš šio skaičiaus 57,4 tūkst. t pardavė Lietuvos vartotojams ir 24 tūkst. t Europos Sąjungos vartotojams. Palyginus su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, Lietuvos cukraus fabriku pardavimai padidėjo 2,1 proc. Kadangi cukraus gamintojai cukraus gamybos sezoną šiais metais pradėjo tik paskutinėmis rugsėjo mėnesio dienomis, pagaminta tik 1,2 tūkst. t baltojo cukraus.

Dėl lietuviško cukraus konkurencingumo ir kokybės, cukrus sėkmingai realizuojamas vidaus rinkoje. 2008 m. 9 mėnesių vidutinė mažmeninė cukraus kaina buvo 3,22 Lt/kg. Lyginant su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, mažmeninė cukraus kaina padidėjo 2,9 proc. O cukraus gamintojų vidutinė pardavimo kaina buvo 2,07 Lt/kg arba, lyginant su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, sumažėjo 6,3 proc.

Margarino gamyba 2008 m. sausio–rugsėjo mėn. padidėjo 9,3 proc. Gamybos didėjimą sąlygojo padidėjusi margarino paklausa Lietuvos rinkoje. Majonezo gamyba per analizuojamąjį laikotarpį padidėjo 2 proc.

2008 m. sausio–rugsėjo mėn. AB „Malsena“, dirbdama 70 proc. pajėgumu, pagamino kviečių krakmolo 1,9 karto daugiau, negu 2007 m. per tą patį laikotarpį. Apie 5 proc. viso pagaminto kviečių krakmolo sunaudojama vidaus rinkoje. Didžioji produkcijos dalis skirta Suomijos, Lenkijos rinkoms. Mažesni kiekiai išvežami į Rusiją, Olandiją, Jungtinę Karalystę.

Miltinės ir cukrinės konditerijos gaminių gamyba 2008 m. sausio–rugsėjo mėn. sumažėjo nežymiai – 1,1 proc. Tam turėjo įtakos miltinės konditerijos gamybos apimčių sumažėjimas 8 proc. Tačiau atskirų šokolado ir kakavos produktų bei konditerijos gaminių iš cukraus gamyba padidėjo.

2008 m. per analizuojamąjį laikotarpį duonos ir pyrago kepiinių gamyba sumažėjo 6,9 proc. Jų gamybos bei vartojimo sumažėjimui turėjo įtakos padidėjusios jų kainos. Didelis grūdų kainų

kilimas pasaulio ir ES šalių rinkose, pastaraisiais metais turėjęs nemažos įtakos grūdų brangimui ir Lietuvoje, tapo viena iš pagrindinių priežasčių, nulėmusių pagrindinių maisto produktų, o taip pat ir duonos bei pyrago kepinių kainų padidėjimą. Per praėjusius metus duonos bei pyrago gaminiai pabrango daugiau kaip 20 proc.

Pagrindinių maisto pramonės gaminių gamyba

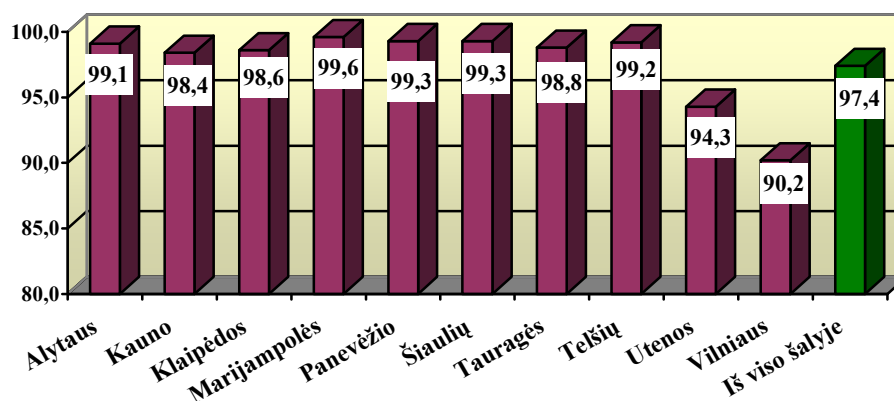
Gaminių pavadinimas	Matav. vnt.	Pagaminta sausio–rugsėjo mėn.		2008 m. lyginant su 2007 m. padidėjimas, sumažėjimas (-), %
		2007 m.	2008 m.	
Paruošti arba konservuoti produktai iš daržovių ir vaisių (be sulčių ir pomidorų padažų)	tūkst. t	13,7	15,8	15,3
Vaisių ir daržovių sultys	mln. l	9,3	8,6	- 7,5
Majonezas	tūkst. t	9,8	10,0	2,0
Margarinas	tūkst. t	7,5	8,2	9,3
Krakmolai (kviečių)	tūkst. t	23,3	43,4	86,3
Duona ir pyrago gaminiai	tūkst. t	136,6	127,2	- 6,9
Cukrus	tūkst. t	14,1	1,2	- 91,5
Konditerijos gaminiai	tūkst. t	36,7	36,3	- 1,1
Actas	tūkst. dal	167,0	227,9	36,5
Degtinės bei likerio gaminiai	tūkst. dal alc 100 %	1241,0	1089,2	- 12,2
Putojantis vynuogių vinas	tūkst. dal	298,2	386,6	29,6
Alus	mln. dal	22,2	21,9	- 1,4
Natūralūs mineraliniai ir aeruoti vandenys	mln. dal	14,6	13,9	- 4,8
Nealkoholiniai gėrimai	mln. dal	12,5	11,1	- 11,2
Salyklas (neskrudintas)	tūkst. t	60,0	68,6	14,3

Šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 2008.

Piliečių nuosavybės teisių į žemę atkūrimas Lietuvoje

Nuo žemės reformos pradžios iki 2008 m. spalio 1 d. pateikta 715,3 tūkst. piliečių prašymų atkurti nuosavybės teises į 3,99 mln. ha žemės kaimo vietovėje. Iki šios datos 723,8 tūkst. piliečių atkurtos nuosavybės teisės į 3,88 mln. ha žemės. Tai sudaro 97,4 proc. piliečių prašymuose nurodyto ploto, į kurį atkurti nuosavybės teises pateikti visi nuosavybės teisės įrodymo ir giminytės ryšio su turėtos žemės savininku patvirtinimo dokumentai.

Nuosavybės teisių į žemę, mišką ir vandens telkinius atkūrimas kaimo gyvenamosiose vietovėse pagal apskritis iki 2008 m. spalio 1 d., proc.

Šaltinis: Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM, 2008.

Piliečių nuosavybės teisių į žemę, mišką ir vandens telkinius atkūrimo darbai per tris šių metų ketvirčius sparčiausiai vyko Vilniaus, Utenos ir Alytaus apskrityse.

Iš viso kaimo vietovėse nuosavybės teisės dar neatkurtos į 103,6 tūkst. ha žemės ar miško, iš to ploto žemės sklypai suformuoti patvirtintuose žemės reformos žemėtvarkos projektuose 52 tūkst. ha. Šalyje pagal piliečių pateiktus prašymus ir išvadas rengiamuose žemės reformos žemėtvarkos projektuose projektuojami žemės, miško sklypai 10,7 tūkst. piliečių (25,8 tūkst. ha).

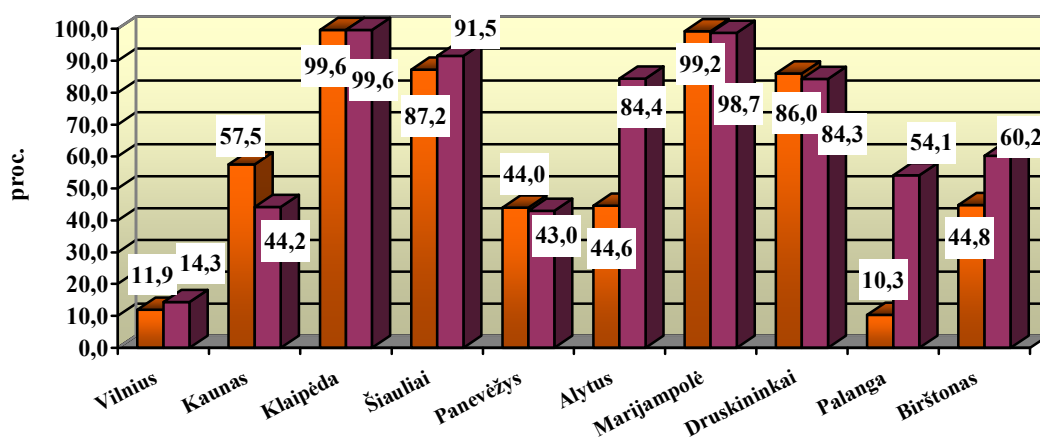
Iki 2008 m. spalio 1 d. asmeninio ūkio žemę privatizavo 236,8 tūkst. piliečių, su 19 tūkst. piliečių sudarytos valstybinės žemės nuomos sutartys. Dar neprivatizuota asmeninio ūkio žemė arba nesudarytos nuomos sutartys su 40,8 tūkst. piliečių. Privatizuota asmeninio ūkio žemė arba sudarytos valstybinės žemės nuomos sutartys dėl 85,7 proc. naudojamo asmeninio ūkio žemės ploto.

Pagal apskričių viršininkų administracijų pateiktus duomenis iš viso šalyje yra 484,3 tūkst. ha laisvos valstybinės žemės kaimo vietovėje, iš jos 360,6 tūkst. ha žemės ir 130,7 tūkst. ha miško, įvertinus visus žemėtvarkos skyriuose turimus prašymus grąžinti žemę (pagal pateiktas išvadas dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo nuosavybėn neatlygintinai).

Iki 2008 m. spalio 1 d. pateikusių dokumentus, įrodančius, kad turi pirmumo teisę įsigyti valstybinės žemės ūkio paskirties žemės ar turi teisę į valstybės paramą ją įsigyjant, pageidaujančių pirkti 405 tūkst. ha žemės, yra 22,7 tūkst. asmenų. Iš to skaičiaus juridinių asmenų, pageidaujančių pirkti 48,8 tūkst. ha žemės, yra 468.

Atkurti nuosavybės teises į 42 967 ha žemės iki 1995 m. birželio 1 d. miestams priskirtoje teritorijoje iki 2008 m. spalio 1 d. pateiktas 51 661 piliečių prašymas. Nuosavybės teisės į mieste turėtą žemę atkurtos 32 651 piliečiui į 27 409 ha, t. y. 63,79 proc. piliečių prašymuose nurodyto ploto. Lieka atkurti nuosavybės teises į 15,6 tūkst. ha žemės miestuose.

Nuosavybės teisių į žemę atkūrimas miestuose iki 2008 m. spalio 1 d., proc.

- Atkurtos nuosavybės teisės į visą piliečio prašyme nurodytą plotą proc. nuo visų pateiktų prašymų skaičiaus
- Atkurtos nuosavybės teisės į plotą proc. nuo ploto, nurodyto piliečių prašymuose

Šaltinis: Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM, 2008.

ŽUVININKYSTĖ

Žvejybos ir žuvų išteklių kontrolės stiprinimas. Per palydovinio ryšio stebėjimo sistemą vykdomas Lietuvos žvejybos laivų stebėjimas Baltijos jūroje, Atlanto ir Ramiajame vandenynuose, kontroliuojami Lietuvos laivai, žvejojantys tarptautinių žvejybos organizacijų reguliuojamose akvatorijoje bei užsienio valstybių išskirtinėse ekonominėse zonose. Vadovaujantis ES teisės aktais tvarkomas Lietuvos žvejybos laivų registras.

Pagal ES bendrosios žuvininkystės politikos nuostatas pirminio žuvininkystės produktų pardavimo metu vykdoma galutinė žuvų išteklių naudojimo apskaitos ir kontrolės pakopa leidžia geriau kontroliuoti žuvų išteklius. Iki 2008 m. rugsėjo 30 d. Žuvininkystės departamente įregistruota 141 žuvininkystės produktų supirkėjas. Per šių metų tris ketvirčius Žuvininkystės departamente įregistruota 17 pirminių supirkėjų, o per liepos–rugsėjo mėnesius 3 nauji pirminiai žuvininkystės produktų supirkėjai.

Laivyno valdymas. 2008 m. rugsėjo 30 d. Lietuvos žvejybos laivyną sudarė 241 laivas: 192 priskirti pirmajam žvejybos laivų segmentui (turintys teisę žvejoti Baltijos jūros priekrantėje); 34 priskirti antrajam žvejybos laivų segmentui (turintys teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje), 15 – trečiajam laivų segmentui (turintys teisę žvejoti kitų jūrų (išskyrus Baltijos jūrą) vandenyse (Atlanto ir Ramiajame vandenynuose). Pagal Bendrąją žuvininkystės politiką (2002 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką, 11,12,13,15 straipsniai) žvejybos laivynas valdomas remiantis bendra taisykle, kad į laivyną įtraukti nauji pajėgumai, išreikšti bendrosios talpos GT (įvertintos pagal 1969 m. Tarptautinę laivų talpos įvertinimo (Londono) konvenciją) ir pagrindinių variklių galios vienetais, negali būti didesni už pašalintus. Pagal Europos Komisijos 2007 m. gruodžio 19d. dokumentą KOM (2007) 828 (galutinis) Lietuvos Respublikos žvejybos laivyno pajėgumų atskaitos lygiai 2004-05-01 buvo: laivų bendroji talpa GT – 76 727 t, o bendroji pagrindinių variklių galia – 80 608 kW. Siekiant subalansuoti žvejybos pajėgumus menkių išteklių Baltijos jūroje atžvilgiu 2005–2007 m. Lietuvos žvejybos laivynas su viešąja pagalba sumažintas 2 749 GT ir 4 997 kW (1 73 GT bei 1 893 kW 2007 m.). 2008 m. su viešąja pagalba iš žvejybos laivyno išbraukti 2 atviroje Baltijos jūroje žvejoję laivai (žvejybos pajėgumai 235 GT ir kW) bei vienas Baltijos priekrantės laivas (žvejybos pajėgumai 6 GT ir kW). 2004–2008 m. laikotarpiu Baltijos jūros žvejybos laivynas sumažintas apie 40 proc. pagal žvejybos pajėgumus. Laivyno valdymas kontroliuojamas Žvejojančių jūrų vandenyse laivų duomenų sistema, kuri yra Europos Bendrijos žvejybos laivyno registro sudedamoji dalis. Be minėto laivyno sumažinimo su viešąja parama 2008 m. laivynas buvo sumažintas 2 atviroje Baltijos jūroje (280 GT, 390 kW) bei 2 Atlanto ir Ramiajame vandenynuose (7 860 GT, 5 709 kW) žvejojančiais laivais su teise per 48 mėnesius atkurti žvejybos pajėgumus to paties žvejybos laivų segmento laivams (Taisyklių 24 punktą).

Tolimojo plaukiojimo žvejyba. Pagrindiniai tolimojo plaukiojimo žvejybos rajonai – Pietų Ramiojo vandenyno vandenys, Mauritanijos Islamo Respublikos ir Maroko Karalystės išskirtinės

ekonominės zonos, Žvejojimo Šiaurės Vakarų Atlante organizacijos (NAFO) ir Žvejojimo Šiaurės Rytų Atlante komisijos (NEAFC) akvatorijos bei Svalbardo žvejojimo rajonas (Norvegijos išskirtinės ekonominės zonos vandenys).

Mauritanijos Islamo Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje pagal EB ir Mauritanijos žuvininkystės susitarimą iki 2008 m. rugpjūčio 1 d. Lietuvai buvo skirta 120 500 t pelaginių žuvų kvota. 2008 m. sausio–rugsėjo mėn. šioje zonoje sugauta 60 133 t žuvų (daugiausiai stauridžių, afrikinių skumbrių ir sardinėlių). Skirta kvota nebuvo visiškai panaudota, kadangi įsigaliojo naujas Žuvininkystės partnerystės susitarimas su Maroko Karalyste, taip pat dalis Mauritanijos ir Maroko vandenyse žvejojusių laivų išplaukė žvejoti į pietų Ramųjų vandenyną, nes buvo svarbu užfiksuoti Lietuvos laivyno dalyvavimą tam tikrais žvejojimo pajėgumais Pietų Ramiajame vandenyne.

Maroko Karalystės išskirtinėje ekonominėje zonoje Lietuvai 2008 m. skirta 15 520 t pelaginių žuvų. Iki šių metų rugsėjo pabaigos Lietuvos laivai šioje zonoje sugavo 8 004 t žuvų (daugiausiai stauridžių, sardinėlių ir afrikinių skumbrių).

2008 m. NAFO reguliuojamoje akvatorijoje Lietuvai skirtos 579 krevečių žvejojimo dienos 3M kvadrato, 278 t krevečių 3L kvadrato, 2 234 t jūros ešerių 1F, 3K kvadratuose ir 2 parajonyje, 1571 t jūros ešerių 3 M kvadrato, 128 t kalmarų 2 ir 3 parajoniuose, 22,6 t juodųjų (Grenlandijos) paltusų 3 LMNO kvadratuose ir 119 t rajų 3 LNO kvadratuose. Sausio–rugsėjo mėn. NAFO rajone sugauta 1 430 t įvairių žuvų, iš jų 645 t krevečių.

2008 m. NEAFC konvencinėje akvatorijoje Lietuvai skirta 91 t skumbrių, 6 t juodųjų (Grenlandijos) paltusų, 2 t giliavandenių ryklių, 1 t juodųjų kardžuvių, 96 t bukasnukių ilgauodegių, 1 t melsvųjų molvų. 2008 m. sausio–rugsėjo mėn. NEAFC konvencinėje akvatorijoje Lietuvos laivai sugavo 9 261 t įvairių, taip pat ir nekvotuojamų, žuvų.

2008 m. Svalbardo žvejojimo rajone Lietuvai skirta 647 krevečių žvejojimo dienos. Per devynis šių metų mėnesius šiame rajone sugauta 567 t krevečių.

Pietų Ramiojo vandenyno vandenyse per tris šių metų ketvirčius sugauta 28 305 t žuvų (daugiausia stauridžių, skumbrių, beriksu).

Žvejojimas Baltijos jūroje. Žvejojimo kvotos priklauso nuo bendrų ES ir kitoms prie Baltijos jūros esančioms šalims leistinų sugauti Baltijos jūroje žuvų kiekių. Menkių, strimelių, Baltijos šprotų ir lašišų sugavimai Baltijos jūroje griežtai limituojami. Saugant menkių išteklius, šių žuvų sugavimų kvotos Baltijos jūroje nuo 1999 metų kasmet mažinamos.

2008 metais Lietuvai skirtos šios žvejojimo Baltijos jūroje kvotos: 2 631 t menkių, 4 456 t strimelių, 22 745 t Baltijos šprotų ir 5 646 vnt. lašišų. Lyginant su 2007 m. Lietuvai skirtomis žvejojimo kvotomis, 2008 m. menkių kvota sumažinta 290 t, strimelių kvota padidinta 582 t, į 2008 m. buvo perkelta 10 proc. 2007 metų Baltijos šprotų kvotos, lašišų kvota sumažinta 996 vnt.

Lietuvai skirtos žvejybos kvotos Baltijos jūroje

Žuvų rūšys	2007 m. kvota, t	2007 m. kvotos po apsikeitimų su kitomis šalimis, t	2008 m. kvota, t
Menkės	2 921	2 995	2 631
Strimelės	3 874	3 874	4 456
Baltijos šprotai	22 745	22 027	24 773
Lašišos*	6 642	6 642	5 646

* Lašišų kvotos nurodytos vienetais.

2008 m. I–III ketvirtį Lietuvos įmonės Baltijos jūroje (įskaitant priekrantės regioną) sugavo 20568,389 t įvairių rūšių žuvų. Tai beveik 5226 t daugiau nei per tą patį praėjusių metų laikotarpį. Pagrindinę žvejybos laimikio Baltijos jūroje dalį sudarė: 15289,013 t Baltijos šprotų, 969,207 t strimelių, 2135,587 t menkių, ir 268,778 t plekšnių.

Vidaus vandenu žuvininkystė. Pagal Aplinkos ministerijos 2008 metams nustatytą žuvų sugavimo Kuršių mariose limitą leista sugauti 470 t karšių, 120 t starkių bei 300 t stintų. Iš viso Kuršių mariose 2008 metų sausio–rugsėjo mėn. sugauta 645 t įvairių rūšių žuvų. Pagrindinę laimikio dalį sudarė kuojos (217,4 t), karšiai (186,8 t), stintos (36,3 t), ešeriai (42,6 t), starkiai (41,7 t) ir žiobriai (37,7 t). Pagal Kuršių marių vandens druskingumo tyrimus per pastaruosius 10 metų Kuršių marių šiaurinėje dalyje didėja dienų skaičius, kai vandens sūrumas siekia nuo 0,5 ‰ iki 5 ‰. Labiausiai druskėtas vanduo yra birželio–gruodžio mėn. (sūrumas apie 2 ‰), o sausio gegužės mėn. – nesiekia 1‰. Kaip parodė tyrimai, Kuršių marių šiaurinės dalies žuvų biomasė kitimas priklauso nuo vandens druskingumo. Vandens druskingumui didėjant, žuvų biomasė mažėja. Tiesioginės žalos žuvų ištekliais nėra, tačiau žuvis pasitraukia iš tradicinių žvejybos rajonų, sumažėja žvejybos galimybės, dėl to žvejai verslininkai patiria finansinių nuostolių.

Nemuno žemupyje sugauta 160,9 t žuvų, pagrindinę sugautų žuvų dalį sudarė stintos (157,8 t). Kauno mariose 2008 m. leista sugauti 160 t žuvų, iš jų 15 t karšių. Iš viso Kauno mariose iki 2008 m. rugsėjo 30 d. sugauta 82,3 t įvairių rūšių žuvų. Pagrindinę laimikio dalį sudarė kuojos (51,7 t) ir plakiai (14,6 t).

Akvakultūra. Tvenkinių žuvų auginimo rezultatai labai priklauso nuo gamtinių sąlygų. 2008 m. gamtinės sąlygos buvo vidutiniškai palankios tvenkinių žuvims veisti ir auginti. Tam, kad būtų pasiekta gerų gamybos rodiklių, naudojamos visos žuvų auginimo intensyvinimo priemonės: šėrimas, tvenkinių tręšimas ir kitos. Gyvų karpių eksportas buvo vykdomas į Vokietiją, Latviją, Lenkiją. 2008 m. iki rugsėjo 30 d. realizuota 1 217 t prekinų tvenkinių žuvų arba 14,5 proc. mažiau lyginant su 2007 m. atitinkamu laikotarpiu. Į ganyklinius ir antrų metų auginimo tvenkinius suleista 5,3 mln. vnt. dvimečių karpių, kurių bendras svoris 1 300 t ir 10 mln. vnt. karpių metinukų, kurių bendras svoris 266 t, taip pat kitų vertingų žuvų jauniklių. Labai geri ir šių metų tvenkinių žuvų auginimo rodikliai. Į pirmų metų auginimo tvenkinius suleista 48 mln. vnt. karpių ir 7 mln. vnt. augalėdžių žuvų lervučių.

Žuvų perdirbimo pramonė. Dauguma žuvų perdirbimo įmonių žaliavas importuoja, o didžiąją dalį pagamintų žuvų produktų eksportuoja. 2008 m. Lietuvoje veikė 42 žuvų perdirbimo įmonės, iš kurių 41 turi sertifikatus produkcijai tiekti į Europos Sąjungą, 1 įmonė patvirtinta produkcijai tiekti tik Lietuvos rinkai, 5 įmonės turi leidimus prekiauti savo pagaminta produkcija Nepriklausomų valstybių sandraugos šalyse.

Žuvų perdirbimo įmonių pagaminta produkcija

Produkto pavadinimas	Kiekis, t					
	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m. I pusm.
Atšaldyti žuvų produktai	348	857,1	776,5	820,2	868,2	417,4
Sušaldyti žuvų produktai	9 214	14 071	13 958,9	13 729	19 004,9	6 322,5
Sūdyti ir marinuoti žuvų produktai	9 199	11 606	11 290,6	11 313	16 051	6 483,0
Rūkyti žuvų produktai	1 897	3 146	3 401,3	4 834,5	7 484,8	3 463,9
Džiovinėti ir vytinti žuvų produktai	126	373	76,7	439	1 063,6	545,6
Kulinariniai žuvų gaminiai	2 964	5 511	4 415,9	6 643	11 295,5	4 157,0
Aromatizuoti jūros produktai	19 962	20 545	25 206,0	25 596	20 572,1	11 808,0
Konservai	1 808	576	942,8	1 116,6	1 504,3	938,2
Kiti žuvų gaminiai	3 992,1	7 487	5 592,7	1 277,9	675,5	479,3
Kiekis iš viso, t	49 510,1	64 172,1	65 661,4	65 769,2	78 519,9	34 614,9
Gaminių vertė iš viso, tūkst. Lt	-	364 006	401 397	405 324	505 903,9	246 501,6

Šaltinis. Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos duomenys.

Užsienio prekyba. Bendros žuvų bei jų produktų eksporto ir importo apimtys nuo 2004 m. iki 2008 m. augo. Lyginant 2007–2008 m. sausio–rugpjūčio mėn. importuotų žuvų kiekius, stebimas 10 proc. žuvų importo augimas, tuo tarpu žuvų produktų importas nežymiai sumažėjo.

2007 m. ir 2008 m. sausio–rugpjūčio mėn. eksportuotų žuvų ir žuvų produktų kiekiai buvo beveik tokio pato lygio. Pagal 2007–2008 m. sausio–rugpjūčio mėn. duomenis Lietuvos užsienio prekybos žuvimis bei jų produktais balansas išlieka teigiamas.

Žuvų bei žuvų produktų importas ir eksportas 2007–2008 m. sausio–rugpjūčio mėn.

	TARIC kodas	2007 m. I–VIII mėn.		2008 m. I–VIII mėn.	
		Kiekis, tūkst. t	Vertė, mln. Lt	Kiekis, tūkst. t	Vertė, mln. Lt
Importas	03	52	307,9	57,4	344,9
	1604-1605	5,8	39	5,6	42,1
Iš viso		57,8	346,9	63	387
Eksportas	03	40,5	219,9	40	194,9
	1604-1605	23,4	184,9	23,6	225,6
Iš viso		63,9	404,8	63,6	420,5
Balansas			+57,9		+33,5

Šaltinis. Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto duomenys.

Europos Sąjungos parama. Tešiant Lietuvos 2004–2006 m. bendrojo programavimo dokumento Kaimo plėtros ir žuvininkystės prioriteto žuvininkystės priemonių, remiamų iš Žuvininkystės orientavimo finansinės priemonės ir valstybės biudžeto lėšų, įgyvendinimą, nuo

2008 m. gegužės 18 d. iki birželio 6 d. buvo vykdomas kvietimas teikti paraiškas dėl papildomos paramos skyrimo pagal 4.9 priemonės veiklos sritis „Gyvųjų vandens išteklių apsauga ir plėtra“ ir „Akvakultūra“ (pateiktos 4 paraiškos, prašoma 290,4 tūkst. Lt. paramos), taip pat nuo 2008 m. liepos 2 d. iki liepos 22 d. vyko kvietimas pagal 4.10 priemonės veiklos sritį „Kompensacijos žvejams, netekusiems darbo žvejybos laivuose dėl jų veiklos nutraukimo visam laikui“ (gautos 2 paraiškos, prašant 34 tūkst. Lt paramos).

Patvirtintos trejos Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos įgyvendinimo taisyklės, tai:

– antrosios prioritetinės krypties „Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvininkystės ir akvakultūros produktų perdirbimas ir rinkodara“ priemonės „Akvakultūra“ veiklos sritį „Investicijos į akvakultūros įmones“ (patvirtinta 2008 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. 3D-408);

– antrosios prioritetinės krypties „Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvininkystės ir akvakultūros produktų perdirbimas ir rinkodara“ priemonę „Žuvininkystės ir akvakultūros produktų perdirbimas ir rinkodara“ (patvirtinta 2008 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. 3D-304);

– trečiosios prioritetinės krypties „Bendro intereso priemonės“ priemonės „Kolektyviniai veiksmai“ veiklos sritį „Žuvininkystės ir akvakultūros produktų naujų rinkų plėtra ir skatinimo kampanijos“ (patvirtinta 2008 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. 3D-334).

Pagal šias taisykles nuo 2008 m. liepos 4 d. vyko kvietimai teikti paraiškas. Iki 2008 m. rugsėjo 30 d. Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos gavo 2 paraiškas (prašoma paramos suma 10 492,3 tūkst. Lt).
